

Hej alle sammen. Tak for ordet. Jeg hedder Carla Jack og jeg går i 2. g på A. P. Møller Skolen. Temaet til dette års årsmøde er Sydslesvig: mit valg og det her skal jo være en ungdomstale, så derfor har jeg valgt at tage udgangspunkt i den situation, de unge står i efter at de er blevet færdige med skolen. I den forbindelse vil jeg gerne dele nogle af de overvejelser, jeg har gjort mig.

For nu fjortende gang skal studenterhuerne snart til at deles ud her på stedet. Hvad skal man så tage sig til efter at have fået hue på, hvad skal man bruge denne nyvundne frihed til? Man kunne tage et sabbatår eller to; tage ud at rejse, bruge tiden på at tjene nogle penge, være au pair eller måske tage på højskole.

På et tidspunkt vil man også skulle til at beslutte sig for, hvor man vil hen - sådan rent geografisk. Vil man blive boende i Tyskland, tage til Danmark, eller måske flytte til et helt andet sted i verden?

Efter at man er blevet færdig med skolen, er der mange ting man skal til at tage stilling til. Og de beslutninger, de unge træffer, efter at de er blevet færdige med deres skolegang her i Sydslesvig, har også betydning for, hvordan det kommer til at gå det danske mindretal. For det er ikke blot afgørende at få nye medlemmer, det er også vigtigt at folk har lyst til at vende tilbage til Sydslesvig for fortsat at være en del af mindretallet.

Jeg er stadig ikke helt sikker på, hvad jeg skal efter næste sommer. Men måske jeg alligevel kan komme med nogle gisninger om, hvad der ville være vigtigt for mig i forhold til at skulle bo i Sydslesvig som voksen.

Mon ikke noget at det fineste ved det danske mindretal, er den respekt, man lærer at omgås andre folks kulturer med. Vi bliver trænet i rumlighed: i at kunne rumme hinanden trods vores forskelligheder og modsætninger. Nogle folk får flæskesteg til jul, mens andre får Kartoffelsalat und Würstchen og begge dele er lige fine.

Jeg synes, at det er centralt, at det danske mindretal ikke kommer til at lukke sig om sig selv. I stedet tror jeg, at vi bør dele ud af vores erfaringer som mindretal – og der er der også allerede nogle der gør: elevambassadørerne for eksempel.

Vi vokser op med en særlig sensibilitet for, hvilken indflydelse sprog og kultur har på os som mennesker og for, hvordan dette er med til at forme os. Det gør os til gode brobyggere - både herhjemme og ude i verdenen. En del af opgaven og charmen ligger selvsagt i mødet med flertalsbefolkningen – både i Tyskland, Danmark og andre steder. Ud fra dette perspektiv, kan man sige at en sydslesviger ude i verden, kan gøre lige så meget gavn, som

herhjemme i mindretallet. Vi får nogle universelle færdigheder, som kan bruges over hele kloden.

Derudover er det danske mindretal et stort fællesskab – med sammenhold og samhørighedsfølelse, hvor nærheden til dansk kultur, sprog, livsstil og værdier har central betydning. Og som for et hvert fællesskab, er det væsentligt, at folk kommer i kontakt med hinanden: at der er sjove arrangementer og aktiviteter, men kan deltage i – hvad enten det er i forbindelse med skolen, arbejdet eller i fritiden. Som del af det danske mindretal for man meget an den slags forærende – men det kræver folk, gerne også masser af unge, der har lyst til at engagere sig, også frivilligt. Lige for tiden er vi i gang med en strukturdebat - det er vigtigt, at vi finder på gode løsninger, som kan holde i fremtiden – for at holde det danske mindretal levende og i udvikling.

Når det gælder om at værge nye medlemmer til det danske mindretal, spiller skolesystemet en vigtig rolle – fordi forældre beslutter at sende deres børn i de danske børnehaver og skoler.

Hjemme hos min familie, er min lillebror og jeg lidt anden generations sydslesvigere. Min mormor er fra Randers og min Opa er fra Hessen. Da de oprindeligt valgte at flytte til Sydslesvig, blev beslutningen nok taget på baggrund af nogle lidt mere praktiske overvejelser. Og det endte med, at min mor kom på Duborg Skolen – for på den måde var der netop plads til både det tyske og det danske.

Sidenhen valgte min mor at flytte til Odense, men hun endte dog ikke med at blive boende i Danmark efter hun havde mødt min far og fået mig: mine forældre valgte at flytte tilbage til Sydslesvig for at blive en del af det danske mindretal. Min mor havde selv oplevet, hvilken fordel det var at være vokset op med to sprog og to kulturer og det syntes hun også, at min lillebror og jeg skulle opleve.

Ligesom min mor, ville jeg have et ønske om, at mine børn, hvis jeg skulle få lyst til at få sådan nogle en dag, skulle opleve, hvor meget større ens lille verden bliver af at få to sprog og to kulturer ind med modermælken. Det gør noget ved ens syn på verdenen at opleve en landegrænse, som ikke er til for at begrænse, men derimod åbner op.

Sydslesvig – mit valg? Som jeg står her i dag og tænker et år ud i fremtiden – med et ønske om, som jeg deler med en hel masse andre unge, om at opleve verdenen, kan jeg dog ikke

love, at jeg kommer til at vende tilbage til Sydslesvig. En opvækst som del af det danske mindretal er dog både prægende og giver identitet - for resten af livet, uanset hvor i verden man slår sig ned.

Tak for ordet.